Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1713

2024 6 14

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2024/1713

2024 m. birželio 13 d.

dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti tiekiant mirtinai jėgai panaudoti skirtą karinę įrangą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 41 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/509 ([1]) nustatyta Europos taikos priemonė (toliau – ETP), pagal kurią valstybės narės finansuoja Sąjungos veiksmus pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką, kad būtų išsaugota taika, užkirstas kelias konfliktams ir sustiprintas tarptautinis saugumas vadovaujantis Sutarties 21 straipsnio 2 dalies c punktu. Visų pirma, pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 1 straipsnio 2 dalį ETP turi būti naudojama finansuoti paramos priemones, pavyzdžiui, veiksmus siekiant stiprinti trečiųjų valstybių ir regioninių bei tarptautinių organizacijų pajėgumus, susijusius su kariniais ir gynybos reikalais;

(2) 2016 m. Visuotinėje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje yra nustatyti saugumo ir gynybos stiprinimo, investavimo į valstybių, esančių į rytus nuo Sąjungos, ir jų visuomenių atsparumą, integruoto požiūrio į konfliktus ir krizes plėtojimo, bendradarbiaujamosios regioninės tvarkos propagavimo bei rėmimo ir pasaulinio valdymo, grindžiamo tarptautine teise, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę, stiprinimo tikslai;

(3) 2022 m. kovo 21 d. Sąjunga patvirtino Strateginį kelrodį, siekdama tapti stipresne ir pajėgesne saugumo užtikrintoja, be kita ko, dažniau naudojant ETP partnerių gynybos pajėgumams remti;

(4) Sąjunga yra įsipareigojusi, remiant stiprią, nepriklausomą ir klestinčią Moldovos Respubliką, palaikyti glaudžius santykius su Moldovos Respublika, kurie yra grindžiami Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimu ([2]) (toliau – Asociacijos susitarimas), įskaitant išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, ir yra įsipareigojusi skatinti politinę asociaciją bei ekonominę integraciją, kartu tvirtai remiant Moldovos Respublikos suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Vadovaujantis Asociacijos susitarimo 5 straipsniu, Sąjunga ir Moldovos Respublika turi intensyvinti savo dialogą bei bendradarbiavimą ir skatinti laipsnišką konvergenciją užsienio ir saugumo politikos srityje, įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką (toliau – BSGP), ir, visų pirma, turi spręsti konfliktų prevencijos, taikaus konfliktų sprendimo ir krizių valdymo, regioninio stabilumo, nusiginklavimo, ginklų neplatinimo, ginklų kontrolės bei eksporto kontrolės klausimus;

(5) Sąjunga pripažįsta svarbų Moldovos Respublikos indėlį į Sąjungos BSGP;

(6) šis sprendimas grindžiamas Tarybos sprendimais (BUSP) 2021/2136 ([3]), (BUSP) 2022/1093 ([4]), (BUSP) 2023/921 ([5]) ir (BUSP) 2024/1049 ([6]), susijusiais su Sąjungos tęstiniu įsipareigojimu remti Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų pajėgumų stiprinimą prioritetinėse poreikių srityse;

([1]) 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14).
([2]) OL L 260, 2014 8 30, p. 4.
([3]) 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2136 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 432, 2021 12 3, p. 63).
([4]) 2022 m. birželio 30 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/1093 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 176, 2022 7 1, p. 22).
([5]) 2023 m. gegužės 4 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/921 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 119, 2023 5 5, p. 173).
([6]) 2024 m. balandžio 4 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/1049 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L, 2024/1049, 2024 4 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj).

(7) 2024 m. vasario 5 d. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai gavo Moldovos Respublikos prašymą, kuriame Sąjungos prašoma padėti Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms įsigyti pagrindinę įrangą, kad būtų sustiprinti jos judumo, elektroninės kovos ir logistikos dalinių pajėgumai;

(8) paramos priemonės turi būti įgyvendinamos atsižvelgiant į Sprendime (BUSP) 2021/509 išdėstytus principus ir reikalavimus, visų pirma, laikantis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP [7] ir neprieštaraujant pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėms;

(9) Taryba dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi saugoti, propaguoti ir užtikrinti žmogaus teises, pagrindines laisves bei demokratinius principus ir stiprinti teisinę valstybę bei gerą valdymą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir tarptautinės teisės, visų pirma, tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nustatymas, tikslai, taikymo sritis ir trukmė

1. Nustatoma pagal Europos taikos priemonę (toliau – ETP) finansuotina paramos priemonė (toliau – paramos priemonė), kurios paramos gavėja yra Moldovos Respublika (toliau – paramos gavėja).

2. Paramos priemonės tikslai yra:

a) padėti stiprinti Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų pajėgumus siekiant didinti nacionalinį saugumą, stabilumą bei atsparumą gynybos sektoriuje, neprieštaraujant Sąjungos bendrai politikai Moldovos Respublikos atžvilgiu;

b) remiantis ankstesne pagal ETP suteikta parama, Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms leisti padidinti veiklos efektyvumą, paspartinti atitiktį Sąjungos standartams bei sąveikumą ir taip geriau apsaugoti civilius gyventojus krizių bei ekstremaliųjų situacijų atvejais;

c) sustiprinti Moldovos Respublikos pajėgumus, susijusius su jos dalyvavimu Sąjungos karinėse bendros saugumo ir gynybos politikos misijose bei operacijose.

3. Kad būtų pasiekti 2 dalyje išdėstyti tikslai, paramos priemonės lėšomis finansuojama mirtinai jėgai panaudoti skirta trumpojo nuotolio oro erdvės gynybos įranga.

Prireikus paramos priemone taip pat finansuojamas reikmenų tiekimas bei paslaugų teikimas, įskaitant techninį mokymą.

4. Paramos priemonės trukmė yra 42 mėnesiai nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

2 straipsnis

Finansinė tvarka

1. Finansinė orientacinė suma, skirta su paramos priemone susijusioms išlaidoms padengti, yra 9 000 000 EUR.

2. Visos išlaidos tvarkomos vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 ir neprieštaraujant pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėms.

3 straipsnis

Susitarimai su paramos gavėja

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – Vyriausiasis įgaliotinis) sudaro būtinus susitarimus su paramos gavėja, siekiant užtikrinti jos atitiktį šiuo sprendimu nustatytiems reikalavimams ir sąlygoms – tai yra paramos teikimo pagal paramos priemonę sąlyga.

[7] 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99).

2. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos, įpareigojančios paramos gavėją užtikrinti:

a) kad pagal paramos priemonę remiami Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų daliniai laikytųsi atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma, tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės;

b) tinkamą ir veiksmingą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto naudojimą tais tikslais, kuriais jis buvo suteiktas;

c) pakankamą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto priežiūrą, siekiant užtikrinti jo tinkamumą naudoti ir galimumą jį naudoti veiklai per visą jo gyvavimo ciklą;

d) kad pasibaigus turto gyvavimo ciklui bet koks pagal paramos priemonę suteiktas turtas nebūtų prarastas arba be Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigto Priemonės komiteto sutikimo nebūtų perduotas kitiems asmenims ar subjektams nei nurodytieji tuose susitarimuose.

3. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl paramos pagal paramos priemonę sustabdymo ir nutraukimo tuo atveju, jei nustatoma, kad paramos gavėja pažeidė 2 dalyje išdėstytas pareigas.

4 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis yra atsakingas už užtikrinimą, kad šis sprendimas būtų įgyvendinamas vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 ir neprieštaraujant pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėms bei pagal ETP įgyvendinamoms paramos priemonėms būtinų priemonių ir kontrolės priemonių vertinimo ir nustatymo integruotai metodinei sistemai.

2. 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą veiklą įgyvendina Estijos investicijų į gynybą centras.

5 straipsnis

Stebėsena, kontrolė ir vertinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis stebi, kaip paramos gavėja laikosi 3 straipsnyje išdėstytų pareigų. Vykdant tą stebėseną užtikrinamas informuotumas apie 3 straipsnyje išdėstytų pareigų pažeidimų aplinkybes bei riziką ir padedama užkirsti kelią tokiems pažeidimams, įskaitant pagal paramos priemonę remiamų Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų dalinių tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus.

2. Įrangos ir reikmenų kontrolė po išsiuntimo organizuojama taip:

a) pristatymo patikrinimas: perduodant nuosavybę ETP pristatymo pažymėjimai turi būti pasirašyti pajėgų galutinių naudotojų;

b) ataskaitų apie inventorių teikimas: paramos gavėja kasmet turi pateikti nurodytų objektų inventorizacijos ataskaitą iki tol, kol Politinis ir saugumo komitetas (toliau – PSK) nebelaiko tai būtina;

c) apsilankymai vietoje: paprašius, paramos gavėja Vyriausiajam įgaliotiniui ir ETP auditoriams turi suteikti galimybę atlikti patikrinimus vietoje ir ETP auditus.

3. Baigus taikyti paramos priemonę, Vyriausiasis įgaliotinis atlieka galutinį įvertinimą, siekdamas įvertinti, ar paramos priemone prisidėta prie 1 straipsnio 2 dalyje išdėstytų tikslų pasiekimo.

6 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Įgyvendinimo laikotarpiu Vyriausiasis įgaliotinis PSK kas šešis mėnesius teikia paramos priemonės įgyvendinimo ataskaitas pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 63 straipsnį. Paramos priemonių administratorius Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigtą Priemonės komitetą reguliariai informuoja apie pajamų ir išlaidų vykdymą pagal to sprendimo 38 straipsnį, be kita ko, teikdamas informaciją apie susijusius tiekėjus bei teikėjus ir subrangovus.

7 straipsnis

Sustabdymas ir nutraukimas

1. PSK gali nuspręsti visiškai ar iš dalies sustabdyti paramos priemonės įgyvendinimą pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 64 straipsnį.

2. PSK gali rekomenduoti, kad Taryba nutrauktų paramos priemonės taikymą.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2024 m. birželio 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

N. DE MOOR